Dosarul nr. 2r-2/24
(2-19162925-02-2r-02012024)
Prima instanţă: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător Nadejda Mazur

D E C I Z I E

08 februarie 2024 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

În componenţa:
Preşedintelui completului, judecător Nelea Budăi
Judecătorilor: Marina Anton și Ruxanda Pulbere

examinând recursul declarat de avocatul Iulian E. Iorga în interesele Violetei Catana împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 20 noiembrie 2023, emisă la cererea de revizuire înaintată de Catana Violeta împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 17 martie 2020 prin care a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Catana Violeta către Leahu Gheorghe privind desfacerea căsătoriei,

a c o n s t a t a t:

Catana Violeta la 09 octombrie 2019 a depus în instanţă o cerere de chemare în judecată împotriva lui Leahu Gheorghe prin care a solicitat desfacerea căsătoriei.

Prin hotărârea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 17 martie 2020, acțiunea înaintată de Violeta Catana a fost admisă. Hotărîrea dată nu a fost contestată de către părți, devenind irevocabilă.

La 24 iunie 2022, Catana Violeta a depus asupra hotărârii Judecătoriei mun. Chișinău, sediul Centru din *****, prin care s-a hotărît: Se desface căsătoria, înregistrată la 15 septembrie 2012 între Leahu Gheorghe și Catana Violeta în *****sectorul *****, mun.***** sub nr. *****, cerere de revizuire.

În motivarea cererii invocă ca la expirarea termenelor de atac în adresa Agenției Servicii Publice a parvenit spre executare hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru nr. 2-19844/19 din *****, privind desfacerea căsătoriei între Leahu Gheorghe și Catana Violeta. La prezentarea dnei V. Catana pentru primirea certificatului de divorț, i s-a refuzat. În sensul refuzului comunicat, s-a explicat verbal că în urma examinării certificatului nr. *****din *****, eliberat de **********, mun. Chișinău, prin care a fost încheiată căsătoria dintre Leahu

Gheorghe și Catană Violeta, s-a constatat că acesta a fost eliberat în circumstanța în care divorțul anterior al dlui Gh. Leahu nu era încă înregistrat la data cînd s-a înregistrat căsătoria dintre acesta și Catana Violeta. Pe cale de consecință, eliberarea certificatului de divorț în baza hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din ***** s-a constatat a fi imposibilă.

În vederea clarificării circumstanțelor situației sus-descrise, la 20.04.2022 a depus o interpelare la *****, dar a primit r*****uns că datele solicitate nu pot fi divulgate fără acordul subiecților vizați în speță. Totodată, cu titlu sumar, ***** i-a comunicat că starea civilă a cet. Gh. Leahu la data încheierii căsătoriei cu Catana Violeta, figurează ca „persoană divorțată", acest fapt fiind confirmat prin datele actului de divorț din ***** și hotărârea Judecătoriei sect. Centru, mun. Chișinău nr. 2-2151 din 07.06.2020.

Primind în bază de cerere acces la materialele dosarului civil nr. 2-3044/11, anterior numerotat 2-2151, a constatat că la 31.01.2011,***** a depus cerere de apel împotriva hotărârii nr. 2-2151 din 07.06.2010, prin care a fost desfăcută căsătoria dintre ea și Gh. Leahu în lipsa ei. Prin decizia Curții De Apel Chișinău din 13.04.2011, hotărîrea primei instanțe a fost casată integral, cu remiterea pricinii la rejudecare în prima instanță. Deci, prin această decizie a fost definitiv și irevocabil desființată hotărîrea din 07.06.2010, în temeiul căreia ASP a înregistrat divorțul dintre Gheorghe Leahu și Elena Leahu.

Ulterior, prin hotărârea judecătoriei Chișinău, sediul Centru nr.2-3044/11 din 20.09.2011, căsătoria dintre Leahu Gheorghe și***** a fost desfăcută. În aceeași zi s-a respins de către instanță punerea pe rol a acțiunii reconvenționale, formulată de Elena Leahu împotriva lui Gh. Leahu privind punerea pe rol a acțiunii reconvenționale privind partajarea averii comune în devălmășie.

Pe marginea cauzei E. Leahu a depus recurs, care a fost respins ca nefondat prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14.02.2012. Abia la 06.062013, E. Leahu a solicitat de la instanță hotărârea din *****pentru înregistrare la ***** și a primi certificatul de divorț. Astfel, căsătoria, înregistrată între Gh. Leahu și E. Leahu a fost desfăcută numai la 14 iunie 2013, iar căsătoria între Gh. Leahu și Catana Violeta a fost înregistrată la 15 septembrie 2012.

Prin urmare, desfacerea căsătoriei dintre revizuenta Catana Violeta și Gh. Leahu nu putea fi soluționată prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul centru din *****, deoarece însăși momentul încheierii căsătoriei era viciat de circumstanțele neînregistrării divorțului dintre Leahu Gheorghe și*****.

Prin prisma art. 449 lit. b) CPC, solicită casarea integrală a hotărârii Judecătoriei mun. Chișinău, sediul Centru din *****.

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 20 noiembrie 2023, a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Catana

Violeta împotriva hotărârii judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 17 martie 2020 prin care a fost admisă cererea Catana Violeta către Leahu Gheorghe privind desfacerea căsătoriei.

La 04 decembrie 2023, avocatul Iulian E. Iorga în interesele Violetei Catana asupra încheierii instanței de fond a depus cerere de recurs, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea integrală a încheierii și emiterea unei noi încheieri prin care cererea de revizuire înaintată de Catana Violeta să fie admisă integral.

În motivarea cererii de recurs, a invocat că prin hotărârea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 17 martie 2020 a fost dispusă desfacerea căsătoriei, înregistrată la *****, între Leahu Gheorghe şi Catana Violeta la Oficiul Stării Civile sector Râşcani, mun. Chişinău sub nr. *****. La expirarea termenelor de atac în adresa Agenţiei Servicii Publice a parvenit spre executare hotărârea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) nr. 2-19844/19 din *****, privind desfacerea căsătoriei dintre Leahu Gheorghe (IDNP *****) şi Catana Violeta (IDNP *****). La prezentarea dnei Catana Violeta la Centrul multifuncţional „Chişinău 1" din str. *****, Chişinău, acesteia i s-a refuzat eliberarea certificatului de divorţ. În sensul refuzului comunicat, s-a explicat verbal că în urma examinării circumstanţelor întocmirii certificatului nr. *****din *****, eliberat de *****sec. Râşcani al mun. Chişinău, prin care a fost încheiată căsătoria dintre Leahu Gheorghe şi Catana Violeta, s-a constatat că acesta a fost eliberat în condiţiile în care divorţul anterior a dlui Leahu Gheorghe nu era încă înregistrat la data când a fost încheiată căsătoria dintre acesta şi Catana Violeta. Pe cale de consecinţă, eliberarea certificatului de divorţ în baza hotărârii Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) nr. 2-19844/19 din *****, s-a constatat ca fiind imposibilă. Or, aceste circumstanţe sunt demonstrate inclusiv prin certificatul de divorţ nr. 281, prezentat de intimat.

Recurenta a accentuat că acesta a fost emis abia la 05 martie 2022, sub rezerva că însăşi hotărârea Judecătoriei mun. Chişinău (sediul Centru) din 17 martie 2020 prin care a fost decisă desfacerea căsătoriei dintre revizuent şi intimat a devenit irevocabilă la 16 iunie 2020. Astfel, nici intimatul şi nici Agenţia Servicii Publice nu explică cauza tergiversării înregistrării divorţului dintre Leahu Gheorghe şi Catana Violeta timp de 627 de zile sau 1 an, 8 luni şi 17 zile. Or, art. 39 alin. (3) Codul familiei prevede că instanţa judecătorească este obligată să transmită, în termen de 3 zile de la data când hotărârea privind desfacerea căsătoriei a rămas definitivă, o copie a acesteia organul stare civilă din raza ei teritorială.

În continuare, art. 45 alin. (2) din Legea actele de stare civilă, nr. 100 din 2001, prevede că în cazul în care foştii soţi încă nu s-au adresat la organul stare civilă, actul de divorţ se întocmeşte pe baza hotărârii judecătoreşti, în termen de 3 zile de la data primirii copiei de pe aceasta în absenta foştilor soţi. În acest caz,

rubricile actului de divorţ se completează, în măsura posibilităţilor, conform hotărârii judecătoreşti și certificatului de căsătorie remis de către instanţa judecătorească. Respectiv, o dată în plus se impune întrebarea care a fost cauza că aproximativ 2 ani hotărârea Judecătoriei mun. Chişinău (sediul Centru) din 17 martie 2020, nu putea fi executată, divorţul fiind înregistrat abia la 05.03.2022.

Anume reieşind din faptul că revizuentul Catana Violeta era în imposibilitate de a executa hotărârea Judecătoriei mun. Chişinău (sediul Centru) din 17 martie 2020, iar motivul pentru care i se refuză în eliberarea certificatului de divorţ nu i se comunica, aceasta prin intermediul avocatului Iulian Iorga a interpelat, atât Agenţia Servicii Publice, cât şi Judecătoria mun. Chişinău (sediul Centru). În urma interpelărilor menţionate, s-a constatat că abia la 06.06.2013, fosta soţie a lui Leahu Gheorghe -*****, prin cererea nr. *****, a solicitat Judecătoriei sec. Centru a mun. Chişinău eliberarea copiei hotărârii Judecătoriei Centru a mun. Chişinău din *****(dosar nr. 2-3044/11) în vederea efectuării acţiunilor de înregistrare şi obţinere certificatului de divorţ de la organele de stare civilă. Hotărârea din *****(dosar nr. 2-3044/11), privind desfacerea căsătoriei dintre***** şi Gheorghe, cu parafa irevocabilă, a fost eliberată dnei Elena Leahu nu mai devreme de *****, fapt confirmat prin semnătura acesteia pe textul cererii din 06.06.2013. Or, art. 39 alin. (2) Codul familiei prevede că soţii nu au dreptul să încheie o nouă căsătorie până la obţinerea certificatului de divorţ de la oficiul de stare civilă în a cărui rază teritorială se află domiciliul acestora.

Recurenta a accentuat că căsătoria dintre Leahu Gheorghe și Catana Violeta a fost încheiată la *****, în condiţiile în care divorţul dintre aceleaşi Leahu Gheorghe și***** a fost înregistrat nu mai devreme de *****. Cu alte cuvinte, desfacerea căsătoriei dintre revizuentul Catana Violeta şi Leahu Gheorghe nu putea fi soluţionată prin hotărârea Judecătoriei mun. Chişinău, sediul Centru din ***** (dosar nr. 2-19844/19), deoarece însăşi momentul încheierii căsătoriei era viciat de circumstanţele neînregistrării divorţului dintre Leahu Gheorghe şi*****.

Din sinteza informaţiei sus-redate, evidenţiază că însăşi faptul că divorţul dintre Leahu Gheorghe şi***** a fost înregistrat de organul stării civile nu mai devreme de *****, i-a devenit cunoscut abia la *****, când avocatul subsemnat, Iulian E. Iorga, a efectuat personal copii ale materialelor dosarului nr. 2- 3044/11, prin care a fost soluţionat litigiul de divorţ dintre Leahu Gheorghe şi*****.

În acelaşi context, la cauza nr. 2-19844/19, în limitele căreia a fost soluţionat litigiul de divorţ dintre Catana Violeta şi Leahu Gheorghe, nu era anexat nici un înscris care să probeze că revizuentul sau instanţa de judecată cunoştea că desfacerea căsătoriei anterioare a pârâtului Leahu Gheorghe a fost înregistrată abia în 2013, adică după încheierea căsătoriei dintre revizuent şi intimat. Astfel, devine evident că circumstanţele înregistrării divorţului dintre Leahu Gheorghe și*****,

i-au devenit cunoscute revizuentului și instanţei după emiterea hotărârii Judecătoriei mun. Chișinău (sediul Centru) din 17 martie 2020 și aceste circumstanţe nu au fost și nu au putut fi cunoscute decât după *****.

Mai mult decât atât, cele invocate *supra* se confirmă şi prin declaraţiile martorului *****, care a explicat că la data când s-a prezentat revizuenta Catana Violeta la ghişeul „Stare Civilă” din cadrul Centrului Multifuncţional nr. 1, amplasat în mun. Chişinău, str. *****1, acesteia nu i s-a putut elibera certificatul de divorţ, care urma a fi emis în baza hotărârii Judecătoriei mun. Chişinău (sediul Centru) din 17 martie 2020, deoarece exista o problemă legată de valabilitatea actelor de stare civilă ale intimatului Leahu Gheorghe. Martorul confirmă că nemijlocit revizuentei Catana Violeta nu i-a fost înmânat nici un înscris sau document, care să explice esenţa problemei, care ar împiedica eliberarea certificatului de divorţ. Deci, o dată în plus a evidenţiat că circumstanţele înregistrării divorţului dintre Leahu Gheorghe şi*****, i-au devenit cunoscute revizuentului și instanţei după emiterea hotărârii Judecătoriei mun. Chişinău (sediul Centru) din 17 martie 2020 şi aceste circumstanţe nu au fost și nu au putut fi cunoscute decât după *****.

Cu referire la importanţa esenţială a circumstanţelor noi descoperite, a accentuat că ea rezidă din scopul revizuirii prin care se urmăreşte nu reevaluarea temeiurilor de desfacere a căsătoriei, ci la examinarea circumstanţelor de nulitate a actului, prin care a fost încheiată ilegal căsătoria între Catana Violeta şi Leahu Gheorghe la *****.

În continuare, se prezintă a fi speculativ argumentul intimatului conform căruia eventuala încălcare a art. 39 alin. (2) din Codul familiei nu este sancţionată cu nulitatea căsătoriei. În particular, norma prevede că soţii nu au dreptul să încheie o nouă căsătorie până la obţinerea certificatului de divorţ de la organul stare civilă în a cărui rază teritorială se află domiciliul acestora. Astfel, art. 39 alin. (2) Codul familiei nu se raportează la impedimentele de încheiere a căsătoriei, aşa cum sunt definite de art. 15 CF. Or, impedimentele de căsătorie, reglementate de art. 15 CF, sunt restricţii strâns legate de persoana subiectului ce intenţionează să se căsătorească şi căruia legea îi interzice să o facă.

Însă, art. 39 alin. (2) Codul familiei are ca obiect o restricţie de ordin obiectiv, şi anume că desfacerea căsătoriei anterioare nu s-a înregistrat în modul corespunzător la organele de stare civilă. Cu alte cuvinte, reglementarea prohibitivă „nu au dreptul să încheie o nouă căsătorie până la obţinerea certificatului de divorţ”, inserată în art. 39 alin. (2) CF, nu poate fi interpretată decât în sensul unei sancţiuni de nulitate a actului juridic civil şi, în consecinţă, de nulitate a înregistrării. Nulitatea înregistrării căsătoriei, documentată prin certificatul nr. ***** din *****, emis de Oficiul Stării Civile sector Râşcani, mun.

Chişinău, nu urmează a fi raportată la prevederile art. 41-44 Codul familiei, ci la prevederile coroborate ale art. 14 şi 141 Cod Administrativ. Astfel, art. 141 alin. (1) Cod administrativ, reglementează că un act administrativ individual este nul dacă conţine un viciu deosebit de grav şi acest lucru este evident în cadrul aprecierii concludente a tuturor circumstanţelor care se iau în considerare. Iar, în speţă, conform art. 14 alin. (3) Cod administrativ, actul real de înregistrare a căsătorie este asimilat cu actul administrativ.

Or, raportând prevederile normei la cazul invocat, trebuie să constate că viciul deosebit de grav, ce grevează căsătoria încheiată la *****, între Catana Violeta şi Leahu Gheorghe rezidă în imposibilitatea înregistrării ei, ca rezultat al omisiunii de a înregistra divorţul dintre intimat şi fosta sa soţie -***** până la *****.

La fel, a menționat că art. 39 alin. (2) CF nu prevede cu titlu expres sancţiunea nulităţii căsătoriei, această consecinţă este deductibilă prin prisma reglementărilor supletive ale art. 334 alin. (3) şi (4) Cod Civil, care stipulează că actul juridic sau clauza care contravin unei dispoziţii legale imperative ce nu prevede expres sancţiunea nulităţii sunt nule sau anulabile dacă această sancţiune trebuie aplicată pentru ca scopul dispoziţiei legale încălcate să fie atins (nulitatea virtuală). Dispoziţiile prezentului articol se aplică în măsura în care dispoziţia legală încălcată nu stabileşte o altă consecinţă a încălcării sale decât nulitatea actului juridic sau a clauzei. Cu alte cuvinte, în lipsa unei prevederi exprese cu referire la sancţiunea aplicabilă în raport cu căsătoria, încheiată contrar art. 39 alin. (2) CF, aceasta e susceptibilă de a fi anulată.

Recurenta a reiterat că partea intimată încearcă să inducă în eroare instanţa de judecată, inoculând că eventuala admitere a revizuirii nu are cum să afecteze încetarea căsătoriei dintre Catana Violeta şi Leahu Gheorghe. Or, falsitatea acestei raţiuni rezultă din diferenţa conceptuală dintre instituţiile de desfacere a căsătoriei, reglementată de art. 33 - 39 Codul Familiei, şi de nulitate. Astfel, în perspectiva în care la rejudecarea cauzei se va stabili că la *****, căsătoria dintre Leahu Gheorghe şi Catana Violeta nu putea fi încheiată, atunci speţei îi vor fi incidente consecinţele juridice prevăzute de art. 331 alin. (3) Cod Civil, care stipulează că drepturile reale dobândite în temeiul actului juridic nul sau anulat se consideră că nu au fost dobândite pe acest temei. Această dispoziţie se aplică şi drepturilor de creanţă ori drepturilor asupra obiectului de proprietate intelectuală dobândite în temeiul actului juridic. Desfacerea căsătoriei, însă, nu afectează momentul încheierii căsătoriei, precum şi durata ei, până la operarea divorţului. În speţă, desfacerea căsătoriei nu schimbă regimul juridic al proprietăţii devălmaşe ce se aplică în raport cu bunurile dobândite în timpul căsătoriei. În acest sens, art. 572

alin. (2) Cod Civil, prevede expres că orice bun dobândit de soţi în timpul căsătoriei se prezumă proprietate comună în devălmăşie până la proba contrară.

Mai mult decât atât, partea intimată din nou încearcă să focuseze atenţia instanţei la momentul desfacerii căsătoriei, încheiate între Leahu Gheorghe şi*****, invocând că hotărârea judecătorească prin care s-a decis divorţul dintre aceştia a devenit irevocabilă în octombrie 2011. Or, o dată în plus a accentuat că esenţa cererii de revizuire nu se raportează la momentul desfacerii căsătoriei, încheiată între Leahu Gheorghe şi*****, ci la momentul înregistrării divorţului, care este posterior datei încheierii căsătoriei dintre intimat şi revizuent.

Astfel, eventuala admitere a cererii de revizuire ar redeschide procedura de examinare a circumstanţelor de încetare a căsătoriei dintre intimat şi revizuent nu pe temeiuri de desfacere a acesteia, ci pe temeiuri de nulitate a căsătoriei din ***** şi de nulitate a înregistrării ei de către organul de stare civilă. Suplimentar, a precizat că circumstanţele sus-invocate, sunt confirmate chiar de către Agenţia Servicii Publice, care prin r*****unsul nr. 14-2/16881 din 29.11.2022, adresat Judecătoriei mun. Chişinău (sediul Centru) învederează că actul de divorţ nr. *****din *****, emis în baza hotărârii Judecătoriei Centru nr. 2-2151/10 din 07.06.2010, a fost anulat, respectiv a devenit nevalabil.

În acelaşi context, Agenţia Servicii Publice menţionează că în fondul arhivistic al departamentului stare civilă se atestă actul de divorţ nr. 194 din *****, înregistrat de către *****sectorul Centru municipiul Chişinău pe numele lui Leahu Gheorghe şi*****, în temeiul hotărârii Judecătoriei Centru, municipiul Chişinău nr. 2- 3044/11 din 20.09.2011, rămasă definitivă la 14.02.2012. Cu alte cuvinte, unicul certificat de divorţ, valabil, care atestă desfacerea căsătoriei dintre Leahu Gheorghe şi*****, e datat cu *****. Deci, căsătoria dintre intimatul Leahu Gheorghe şi revizuenta Catana Violeta pentru a fi valabilă urma a fi încheiată după *****. Or, căsătoria dintre intimat şi revizuentă a fost înregistrată la ***** şi, aşadar, este una ilegală.

Pe cale de consecinţă, a conchis că o căsătorie ilegală nu poate înceta în ordinea desfacerii căsătoriei, fapt care marchează definitiv ilegală hotărârea Judecătoriei mun. Chişinău (sediul Centru) din 17 martie 2020, a cărei revizuire se cere prin prezenta cerere.

În acelaşi context, martorul ***** confirmă cu lux de amănunte că primul act de divorţ prin care a fost desfăcută căsătoria dintre***** şi Leahu Gheorghe, datează cu *****, acesta fiind anulat prin efectul deciziei Curţii de Apel Chişinău din 13.04.2011, iar parafa nulităţii a fost aplicată chiar de către martorul audiat.

Acelaşi martor indică că ulterior a fost prezentată o altă hotărârea judecătorească (hotărârea Judecătoriei Centru, în vigoare din 14.02.2012), prin care căsătoria dintre***** şi Leahu Gheorghe a fost desfăcută, iar înregistrarea

divorţului nu s-a produs mai devreme de ***** sau altfel spus după încheierea căsătoriei dintre intimatul Leahu Gheorghe şi revizuentă Catana Violeta (*****). E de menţionat că martorul ***** a confirmat şi faptul că intimatul Leahu Gheorghe a fost pe deplin informat despre circumstanţele nulităţii certificatului de divorţ din *****, fiindu-i comunicate şi actele corespunzătoare. Însă, nefiind de acord cu soluţia legală a responsabililor Secţiei Stare Civilă nu a găsit de cuviinţă decât să le înjosească într-o manieră absolut bădărănească. Or, circumstanţa dată demonstrează clar că intimatul Leahu Gheorghe acţionează cu rea-credinţă: tăinuind la data încheierii căsătoriei cu Catana Violeta faptul că încă nu a înregistrat divorţul cu*****; tăinuind la data examinării acţiunii de divorţ către Judecătoria Chişinău (sediul Centru) faptul că căsătoria încheiată la ***** este una viciată; tăinuind pe durata examinării cererii de revizuire faptul că a luat cunoştinţă de circumstanţele nulităţii certificatului de divorţ din 22.0.2010, circumstanţă care în mod determinant afectează legalitatea căsătoriei din *****, precum şi legalitatea hotărârii Judecătoriei mun. Chişinău (sediul Centru) din 17 martie 2020, prin care această căsătoriei a fost desfăcută.

Astfel, cumulate circumstanţele listate *supra* demonstrează fără echivoc că cererea de desfacere a căsătoriei dintre intimatul Leahu Gheorghe şi revizuentă Catana Violeta nu putea fi soluţionată în parametri operării unui divorţ, ci în limitele constatării ilegalităţii căsătoriei, încă de la momentul încheierii ei.

În concluzie, o dată în plus a învederat faptul că scopul redeschiderii procedurilor judiciare constă nu în restabilirea relaţiilor de căsătorie dintre intimatul Leahu Gheorghe şi revizuentă Catana Violeta, ci în soluţionarea chestiunii de legalitate sau ilegalitate a căsătoriei, încheiate la *****. Or, aparent toate argumentele redate *supra* au fost pur şi simplu ignorate neîntemeiat şi ilegal de către instanţă, care a decis într-un mod abuziv respingerea cererii de revizuire ca fiind una inadmisibilă.

La 10 ianuarie 2024, avocatul Iulian E. Iorga în interesele Violetei Catana, a depus supliment la cererea de recurs, suplimentar indicând că instanţa a decis asupra inadmisibilităţii cererii de revizuire, inoculând caracterul tardiv al acesteia. În sensul obiectării asupra concluziilor instanţei despre tardivitatea cererii de revizuire a menţionat că despre conţinutul concret al circumstanţelor care fac imposibilă eliberarea certificatului de divorţ, revizuenta nu a fost informată de martorul menţionat. Astfel, cu referire nemijlocită la declaraţiile martorului a reiterat declarațiile acestuia „Dnei Catana nu i-am prezentat nici un document. Ea nu are treabă cu povestea aceasta şi i-am înmânat nici un document.” Dimpotrivă martorul este explicit în declaraţiile sale atunci când se referă la persoana intimatului Leahu Gheorghe, despre care ***** afirmă că în 2020 când s-a prezentat la sediul ***** pentru a ridica certificatul de divorţ, ce urma a fi eliberat

în baza hotărârii Judecătoriei Chişinău (sediul Centru), nr. 2-19844/19 din *****, acestuia i-a fost refuzată cererea. Mai mult, martorul afirmă că intimatului i-a fost explicat şi prezentat motivul refuzului, care se concretizează în faptul că certificatul de divorţ nr. *****din ***** a fost anulat prin efectul deciziei Curţii de Apel Chişinău din 13.04.2011. Or, anume acest certificat de divorţ anulat a şi constituit unul din documentele prezentate de intimatul Leahu Gheorghe la încheierea căsătoriei cu revizuenta Catana Violeta la *****, fiind ilegal utilizat ca justificativ al faptului înregistrării desfacerii căsătoriei anterioare.Nefiind de acord cu soluţia legală a responsabililor Secţiei Stare Civilă, intimatul nu a găsit de cuviinţă decât să le înjosească într-o manieră absolut bădărănească. Or, circumstanţa dată demonstrează clar că intimatul Leahu Gheorghe acţionează cu rea-credinţă.

În acelaşi context, martorul ***** confirmă cu lux de amănunte că primul act de divorţ prin care a fost desfăcută căsătoria dintre***** şi Leahu Gheorghe, datează cu *****, acesta fiind anulat prin efectul deciziei Curţii de Apel Chişinău din 13.04.2011, iar parafa nulităţii a fost aplicată chiar de către martorul audiat. Acelaşi mator afirmă că ulterior a fost prezentată o altă hotărârea judecătorească (hotărârea Judecătoriei Centru, în vigoare din 14.02.2012), prin care căsătoria dintre***** şi Leahu Gheorghe a fost desfăcută, iar înregistrarea divorţului nu s-a produs mai devreme de ***** sau altfel spus după încheierea căsătoriei dintre intimatul Leahu Gheorghe şi revizuenta Catana Violeta (*****).

La fel, a menționat că instanța ignoră faptul că circumstanţele anulării certificatului de divorţ nr. *****din *****, datează nu mai devreme de 12.10.2022, respectiv nu puteau fi cunoscute de revizuentă în 2020, așa cum eronat a constatat instanţa de fond.

În acest sens, a accentuat că la materialele cauzei se regăseşte r*****unsul ***** nr. 14-2/16881 din 23.11.2022 prin care a fost soluţionat demersul instanţei de reclamare de probe, prin care Agenţia confirmă că certificatul de divorţ nr. *****din ***** a fost anulat prin efectul deciziei Curţii de Apel Chişinău din 13.04.2011. Anexat la r*****unsul menţionat ***** a ataşat şi copia certificatului de divorţ nr. *****din ***** pe care este aplicată parafa „ANULAT”, iar în rubrica nr. 18. MENŢIUNI ULTERIOARE este inserată inscripţia: Anulare act în temeiul Hot jud. s. Centru m. Chişinău nr. 2d-2161/ll din 13.04.2011 (Curtea de Apel) - 12.10.2022. Cu alte cuvinte, însăşi anularea certificatul de divorţ nr. *****din ***** a fost operată de ***** nu mai devreme de 12.10.2022, dată la care cererea de revizuire era deja pe rolul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

La fel, instanţa omite şi un alt înscris relevant - r*****unsul ***** nr. 02-13584/1 din 05.10.2021 prin care avocatului Alexandru Bot, ce acţiona pe rol de reprezentant al Violetei Catana, i s-a comunicat că la data redactării scrisorii în

adresa Serviciului de Stare Civilă Centru nici nu ar fi parvenit hotărârea Judecătoriei mun. Chişinău (sediul Centru) din 17 martie 2020. Astfel, Violeta Catana urmează să se prezinte la Serviciul nominalizat pentru a ridica certificatul de divorţ solicitat. Or, o dată în plus a argumentat că revizuenta nu cunoştea în 2020 despre circumstanţele învederate în cererea de revizuire, ele devenind cunoscute abia după interpelarea dosarului relativ desfacerii căsătoriei dintre Leahu Gheorghe şi***** de către avocatul Iorga Iulian.

Astfel, a conchis că devine evident că circumstanţele înregistrării divorţului dintre Leahu Gheorghe şi*****, i-au devenit cunoscute revizuentului și instanţei după emiterea hotărârii Judecătoriei mun. Chişinău (sediul Centrul) din 17 martie 2020 și aceste circumstanţe nu au fost și nu au putut fi cunoscute decât după *****.

La caz urmează a fi aplicate şi explicaţiile Hotărârii Explicative a Plenului CSJ Cu privire la practica aplicării de către instanţele de judecată a legislaţiei procedurale la examinarea pricinilor civile în ordine de revizuire nr. 2 din 15.04.2013. Astfel, conform pct. 22 - 23 din Hotărârea menţionată se reţine că termenul de depunere a cererii de revizuire reprezintă intervalul de timp, în cadrul căruia poate fi exercitată calea de atac a revizuirii. Termenul dat este unul legal şi imperativ. Termenul de declarare a cererii de revizuire este şi o condiţie obligatorie de exercitare şi admitere a cererii de revizuire, nerespectarea căruia poate duce la consecinţe grave în ceea ce priveşte periclitarea securităţii raportului juridic. În conformitate cu art. 450 CPC, cererea de revizuire se depune în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoştinţă de circumstanţele sau faptele esenţiale ale pricinii care nu i-au fost şi nu puteau să-i fie cunoscute anterior, dar nu mai tîrziu de 5 ani de la data rămânerii irevocabile a hotărârii, încheierii sau deciziei - în cazul prevăzut la art. 449 lit. b) CPC. Cu alte cuvinte, raportat la speţă, termenul de 3 luni menţionat anterior începe a curge nu de la data când nu a fost satisfăcută cererea de eliberare a certificatului de divorţ, ci de la data când revizuenta a luat cunoştinţă în concret de circumstanţele şi faptele care făceau imposibilă soluţionarea cererii de eliberare a certificatului de divorţ. Or, a reiterat aceste circumstanţe nu au fost şi nu au putut fi cunoscute decât după *****.

La fel, a menționat că din înregistrările audio a şedinţelor desfăşurate pe marginea cererii de revizuire formulată de Violeta Catana, rezultă că judecătorul Mazur Nadeida nici nu s-a retras în deliberare. Dimpotrivă în şedinţa din 10.11.2023, judecătorul Mazur a dispus amânarea deliberării și pronunţării încheierii pentru 17.11.2023, iar la data respectivă a dispus din nou amânarea deliberării și pronunţării încheierii pentru 20.11.2023. Or, la 20.11.2023, judecătorul Mazur nici nu a dispus deschiderea şedinţei, în mod legal nu a dispus

retragerea în camera de deliberare, ci cu ignorarea formalităţilor imperative a pronunţat încheierea contestată, încălcarea secretului deliberării face ilegală încheierea contestată indiferent de calitatea motivării ei.

La 18 ianuarie 2024, avocatul Nicolae Frumos în interesele lui Gheorghe Leahu asupra cererii de recurs a depus referință, solicitând respingerea cererii de recurs și menținerea încheierii instanței de fond.

La 07 februarie 2024, asupra referinței depuse, avocatul Iulian E. Iorga în interesele Violetei Catana, a depus obiecții.

Verificând legalitatea încheierii judecătorești contestate, pe baza dosarului şi a motivelor invocate în cererea de recurs, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ conchide că recursul declarat de avocatul Iulian E. Iorga în interesele Violetei Catana, urmează a fi respins, din considerentele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 453 alin. (3) din Codul de procedură civilă, încheierea de respingere cererii de revizuire poate fi atacată cu recurs în instanţa ierarhic superioară, cu excepţia cazurilor în care cererea de revizuire este examinată de Curtea Supremă de Justiţie.

Potrivit art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Colegiul civil reține că încheierea instanței de fond a fost emisă pe 20 noiembrie 2023, iar cererea de recurs a fost depusă la 04 decembrie 2023, în termen legal.

În corespundere cu prevederile art. 3 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanţele judecătoreşti aplică legile procedurale civile în vigoare la data judecării cauzei civile, efectuării actelor de procedură sau executării actelor instanţei judecătoreşti (hotărîri, încheieri, decizii, ordonanţe), precum şi a actelor unor alte autorităţi în cazurile prevăzute de lege.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (1) din Codul de procedură civilă, curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

Potrivit art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să menţină încheierea.

Conform art. 446 alin. (l) din Codul de procedură civilă, pot fi supuse revizuirii hotărîrile, ordonanţele, încheierile, şi deciziile irevocabile ale tuturor instanţelor judecătoreşti, în condiţiile prezentului capitol.

Potrivit art. 448 alin. (2) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire împotriva unei hotărîri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menţinută, modificată sau casată, emiţîndu-se o nouă hotărîre, se soluţionează de instanţa care a menţinut, a modificat hotărîrea sau a emis o nouă hotărîre.

În conformitate cu art. 452 alin. (2) Cod de Procedură Civilă RM dezbaterile sunt limitate la admisibilitatea revizuirii şi faptele pe care se întemeiază, ceea ce denotă că instanţa reiese expres din faptele invocate de revizuent, ca temei de revizuire.

Din materialele dosarului s-a constatat că prin hotărârea Judecătoriei mun. Chișinău, sediul Centru din ***** s-a hotărît: Se desface căsătoria, înregistrată la 1***** între Leahu Gheorghe și Catana Violeta în *****sectorul *****, mun. Chișinău sub nr. *****.

La 22 iunie 2022, revizuenta Catana Violeta a depus cerere de revizuire a hotărîrii vizate pe motive că, la solicitarea de la Agenția Servicii Publice a adeverinței de divorț în baza acestei hotărîri, a aflat că la momentul înregistrării căsătoriei dintre Gheorghe Leahu și ea (Violeta Catana), desfacerea căsătoriei anterioare a lui Gheorghe Leahu nu a fost înregistrată.

Potrivit alin. (1) art. 39 din Codul familiei, în cazul desfacerii căsătoriei la organul de stare civilă, la notar, aceasta încetează din ziua înregistrării divorţului, iar în cazul desfacerii căsătoriei pe cale judecătorească – din ziua cînd hotărîrea instanţei judecătoreşti a rămas definitivă.

Din materialele acumulate se atestă că prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 07.06.2010 căsătoria dintre Leahu Gheorghe și***** a fost desfăcută.

Întrucât hotărârea nu a fost contestată, devenind irevocabilă la 28.06.2010, la data de ***** s-a eliberat actul de divorț nr. 233. Pe act se atestă mențiunea privind eliberarea la 23.07.2010 de către *****Centru a certificatului de divorț seria *****, nr. *****pe numele lui Leahu Gheorghe.

La 11.01.2011, Elena Leahu a contestat hotărârea de divorț, care prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13.04.2011 a fost casată, fiind anulat și actul de divorț eliberat ca fiind nevalabil.

Ulterior această căsătoriei a fost desfăcută prin hotărârea judecătoriei Centru, mun. Chișinău nr. 2-3044/11 din 20.09.2011, devenită irevocabilă prin necontestare la 11 octombrie 2011 (f.d. 202-205, vol.1).

Catana Violeta și Leahu Gheorghe au înregistrat căsătoria la 15 septembrie 2012.

Prin hotărârea Judecătoriei mun. Chișinău, sediul Centru din ***** s-a desfăcut căsătoria, înregistrată între Leahu Gheorghe și Catana Violeta.

La 19 aprilie 2022, Leahu Gheorghe a primit certificatul de divorț nr. ***** *****(f.d. 153).

Astfel, prima instanță fiind investită cu judecarea cererii de revizuire, prin încheierea din 20 noiembrie 2023, a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Catana Violeta împotriva hotărârii judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 17 martie 2020 prin care a fost admisă cererea Catana Violeta către Leahu Gheorghe privind desfacerea căsătoriei.

Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, la 04 decembrie 2023, avocatul Iulian E. Iorga în interesele Violetei Catana, au contestat-o cu recurs, invocând argumentele menționate *supra*.

Instanța de recurs reține că revizuentul în susținerea cererii de revizuire, a invocat prevederile art. 449 lit. b) al Codului de procedură civilă.

Potrivit art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanţe sau fapte esenţiale ale cauzei care nu au fost şi nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedeşte că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanţele şi faptele esenţiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

Astfel, atunci cînd se invocă temeiul prevăzut de art. 449 lit. b) al Codului de procedură civilă, instanţa urmează să constate dacă circumstanțele care vor servi drept temei pentru revizuirea hotărârii judecătorești irevocabilă vor fi noi, respectiv, și probele prin care se vor confirma acestea, de asemenea vor fi noi – în raport cu obiectul anterior al probației: adică totalitatea circumstanțelor ce au fost constatate în pricina civilă examinată și, respectiv, probele prin care s-au constatat acestea.

Totodată Colegiul civil reţine că, pentru a redeschide procesul pe temeiul prevăzut de art. 449 lit. b) CPC, este important ca circumstanţele sau faptele date, existente obiectiv pînă la data pronunţării hotărîrii, să fie confirmate în faţa instanţei prin prezentarea unor probe concludente, sau o condiţie esenţială de redeschidere a procesului pe acest temei este ca circumstanţele (faptele) să fi existat obiectiv pînă la data pronunţării hotărîrii, ele urmînd a fi diferenţiate de faptele noi apărute după pronunţarea hotărîrii. Faptele noi apărute după darea hotărîrii pot servi temei de adresare cu o nouă acţiune în judecată, dar nu ca temei de revizuire.

În acest sens urmează a fi prezentate probe pertinente şi concludente, iar instanţa urmează să constate dacă au devenit cunoscute unele circumstanţe sau fapte esenţiale ale pricinii care nu au fost şi nu au putut fi cunoscute revizuentului.

În același timp, conform art. 450 lit. b) al Codului de procedură civilă, cererea de revizuire se depune: b) în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoştinţă de circumstanţele sau faptele esenţiale ale cauzei care

nu i-au fost şi nu puteau să-i fie cunoscute anterior, dar nu mai tîrziu de 5 ani de la data rămînerii irevocabile a hotărîrii, încheierii sau deciziei – în cazul prevăzut la art. 449 lit. b).

În susținerea cererii de revizuire Catana Violeta a menționat că la plecarea la ***** pentru a primi certificatul de divorț, i s-a refuzat și i s-a comunicat verbal că, în urma examinării certificatului nr. *****din *****, eliberat de **********, mun. *****, prin care a fost încheiată căsătoria dintre Leahu Gheorghe și Catană Violeta, s-a constatat că acesta a fost eliberat în circumstanța în care divorțul anterior al dlui Gh. Leahu nu era încă înregistrat la data cînd s-a înregistrat căsătoria dintre acesta și Catana Violeta.

Prin urmare, Colegiul civil consideră ca fiind întemeiate constatările instanței cu privire la faptul că circumstanța invocată i-a devenit cunoscută revizuentei Violeta Catana în luna iunie 2020, fapt confirmat prin cererea revizuentei privind audierea martorului (f.d. 209 - 210, vol. 1) și declarațiile martorului *****.

În acest sens, sunt nefondate afirmațiile recurentei și nu constituie temei de admitere a cererii de revizuire, faptul că în ziua adresării nu i s-a comunicat motivul refuzului în scris, or relevat cazului este momentul aflării circumstanţelor sau faptelor esenţiale ale cauzei care nu au fost şi nu au putut fi cunoscute revizuentului, care cu certitudine i s-au comunicat la data adresării către *****.

Colegiul civil constată că Violeta Catana încă în anul 2020, cunoștea despre impedimentele eliberării certificatului de divorț, adică cunoștea despre circumstanțele în temeiul cărora și-a întemeiat cererea de revizuire, care însă a fost depusă în luna iunie 2022, cu încălcarea termenului prevăzut de lege în acest sens.

Astfel, nu pot fi reținute afirmațiile reprezentantului recurentei, avocatul Emil E. Iorga, precum că recurenta a aflat despre circumstanţele care au condus la depunere cererii de revizuire, abia la *****, în momentul în care avocatul a efectuat personal copii de pe materialele dosarului prin care a fost soluţionat litigiul de divorţ dintre Leahu Gheorghe şi*****, or în momentul adresării la ghișeul *****, recurentei i s-a comunicat că la momentul înregistrării căsătoriei dintre Violeta Catana şi Leahu Gheorghe, desfacerea căsătoriei anterioare, dintre Leahu Gheorghe şi*****, nu era înregistrară. Prin urmare, indiferent de faptul dacă Violeta Catana a primit sau nu vreun act/document din partea funcţionarului *****, acesteia, în luna septembrie 2020, i-a fost comunicat motivul refuzului eliberării certificatului de divorţ, adică i-a fost comunicat temeiul de depunere a cererii de revizuire.

Prin urmare, hotărârea adoptată pe prezenta cauză a devenit irevocabilă la 17 aprilie 2020, revizuenta a aflat despre circumstanțele ce le invocă ca temei de revizuire în iunie 2020, s-a adresat cu cererea de revizuire la 24 iunie 2022, adică

cu depășirea termenului de prescripție prevăzut de art. 450 lit. b) CPC. În astfel de circumstanțe, instanța corect a concluzionat că cererea de revizuire este inadmisibilă.

Totodată, Colegiul civil nu a reținut careva încălcări de procedură care ar duce la casarea încheierii instanței de fond, deoarece o hotărîre legală în fond nu poate fi casată numai din motive formale.

Reieșind din faptul, că încheierea contestată a fost adoptată cu respectarea normelor de drept procedural și material, Colegiul civil a ajuns la concluzia, că recursul urmează a fi respins ca neîntemeiat, cu menținerea încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 20 noiembrie 2023.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

d e c i d e :

Respinge recursul declarat de avocatul Iulian E. Iorga în interesele Violetei Catana împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 20 noiembrie 2023.

Menține încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 20 noiembrie 2023, emisă la cererea de revizuire înaintată de Catana Violeta împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 17 martie 2020, prin care a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Catana Violeta către Leahu Gheorghe privind desfacerea căsătoriei.

Decizia rămâne irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul Nelea Budăi

Judecătorii: Marina Anton

Ruxanda Pulbere